

Vlatka Kutnjak predavač na Visokom učilištu
VERN u Zagrebu.

Zajednice prakse - potpora novim liderima, Margaret Wheatley

Komentar Vlatke Kutnjak

Čitajući članak "Zajednice prakse - potpora novim liderima" Margaret J. Wheatley, ne mogu a da se ne složim s prvim pitanjem autorice: "Kakvo je ovo vrijeme u kojem živimo?"

Okrenemo li se oko sebe, svjedoci smo velikih i brzih promjena okruženja kojima nas mediji svakodnevno zasipaju. Novine, televizija i Internet prepune su prirodnih katastrofa, ratnih sukoba, galopirajućih klimatskih promjena, terorističkih akcija, ubojstava, samoubojstava, privrednog kriminala, rastuće korupcije... Sva ta događanja navode na pitanja:

- što se to stvarno dešava sa svijetom u kojem živimo?
- zašto su promjene tako intenzivne?
- da li su te promjene negativnog ili pozitivnog karaktera, vode li nas one prema boljitku ili prema propasti?
- možemo li još dugo zadržavati stare obrasce ponašanja?
- koji su to novi obrasci ponašanja koje bi trebali usvojiti da bi se pripremili i aktivno uključili u izgradnju nove i drugačije Hrvatske?

Iako bi vodeći ljudi u našoj zemlji trebali postavljati gore navedena pitanja, jer, kako kaže Senge: "*...prava pitanja koja bi lideri MORALI postavljati su ona bez odgovora*", domaća zajednica ih pripisuje idealistima i sanjarima za koje po njima nema mjesta u ovim nemilosrdnim vremenima, okrenutim ostvarenju ciljeva, gomilanju materijalnih dobara i stvaranju profita.

Istina je da su ovo teška vremena, u kojima je profit postao jedina vrijednost. No istina je i da: *u 21. stoljeću, u doba umnog radnika i društva znanja, profit postaje dostižan samo putem ljudskih vrijednosti; karaktera, suosjećanja, milosrđa...* To saznanje me čini sretnom i radosnom i daje nadu za budućnost.

Sjetimo se Einsteina: "*...problem nije moguće riješiti na istoj razini svijesti koja ga je stvorila.*" Stari načini hijerarhijskog organiziranja i ponašanja više ne donose rezultate, u prvom redu zbog načina vođenja koje je usmjereno na udovoljavanje egoističnim prohtjevima za moći i povlasticama, prije nego li na poticanje, njegovanje i podupiranje slobode i kreativnosti. Vođenje organizacija ili društva, prema E. Demingu, odgovorno je za 95% konačne uspješnosti vođenog sustava!!!

Rješenje tako proizlazi samo od sebe. Hrvatskom društvu i organizacijama potrebno je novo vođenje, bilo da se ono ostvaruje transformacijom načina razmišljanja i ponašanja postojećih lidera ili razvojem i odgajanjem novih, koji prema M. Wheatley: "... ne uništavaju, već stvaraju život".

čitajući članak gospođe Wheatley ne mogu a da ne primijetim kako je autorica sjajno uočila temeljni problem kod razvoja novih lidera kao što je i osvijestila sve obrasce vezane uz njegovo nastajanje. Svi smo mi novi lideri! Mnogi od nas će se odmah poistovjetiti i pronaći sebe u obrascima ovoga članka.

No, mnogi od nas su odustali, napustili svoja prirodna uvjerenja i stavove. Teško je stalno se odupirati pritiscima starog načina razmišljanja i djelovanja. Do sada (vjerujem da će q21 promijeniti situaciju) nismo bili umreženi, povezani...nismo znali da postoje drugi ljudi koji razmišljaju na isti način. Nedostatkom povezanosti lako se gubi usmjerenost, u kriznim situacijama povratak na staro je neminovan.

A podrška? Nema je, naravno. Novo vođenje je rizično i samim time, nepopularno. Zahtjeva putovanja u neistražene teritorije, bez svima znanih odgovora.